

SADRŽAJ

PREDGOVOR	9
I. POJAM I NORMATIVNO ODREĐENJE ORGANIZOVANOG KRIMINALA	11
I.1. Pojam organizovanog kriminala	11
I.1.1. Pojam organizovanog kriminala u domaćoj literaturi	15
I.1.2. Pojam organizovanog kriminala u stranoj literaturi	20
I.1.3. Problemi definisanja organizovanog kriminala	27
I.1.4. Osnovne specifičnosti organizovanog kriminala	27
I.1.5. Transnacionalni organizovani kriminal	30
I.1.6. Međunarodni i organizovani kriminal	33
I.1.7. Profesionalni kriminal	34
I.1.8. Kriminal „bijelog okovratnika”	35
I.1.9. Normativno određenje organizovanog kriminala	38
I.2. Indikatori organizovanog kriminala	39
I.2.1. Trgovina opojnim drogama	40
I.2.2. Trgovina ljudima	44
I.2.2.1. Pojam trgovine ljudima	46
I.2.2.2. Istorijski pregled trgovine ljudima u BiH	48
I.2.2.3. Oblici trgovine ljudima	51
I.2.2.4. Zaštita žrtava trgovine ljudima	51
I.2.2.5. Postupanje sa žrtvom trgovine ljudima	54
I.2.2.6. Žrtve trgovine ljudima u toku krivičnog postupka	56
I.2.2.7. Djeca kao žrtve trgovine ljudima	58
I.2.2.8. Razlikovanja između trgovine ljudima, prostitucije i krijumčarenja ljudi	61
I.2.2.9. Veze trgovine ljudima sa organizovanim kriminalom	62
I.2.2.10. Procjene o trgovini ljudima u svijetu	62
I.2.3. Krijumčarenje visokoakcizne robe	63
I.2.4. Krijumčarenje ukradenih motornih vozila	65
I.2.5. Organizovani kriminal u privredno-finansijskoj oblasti	66
I.2.6. Pranje novca	68
I.2.6.1. Definisanje pojma pranje novca	69
I.2.6.2. Pranje novca u međunarodnim okvirima	72
I.2.7. Ostale djelatnosti organizovanog kriminala	77
I.2.7.1. Ekološki kriminal	78
I.2.8. Odnos organizovanog kriminala sa srodnim vrstama kriminala ...	80

II. KRIMINALNE ORGANIZACIJE	83
II.1. Modaliteti zločinačkih organizacija	87
II.2. Italijanska mafija	93
II.3. Američka mafija	97
II.4. Kolumbijska mafija	99
II.5. Balkanski kriminalni krugovi	101
II.6. Organizovani kriminal u Srbiji	104
III. KORUPCIJA	107
III.1. Korupcija kroz istoriju	109
III.2. Pojam i karakteristike korupcije	112
III.3. Sociološko definisanje korupcije	118
III.4. Kriminalističko definisanje korupcije	119
III.5. Pravno definisanje korupcije	120
III.6. Definisanje sukoba interesa kao koruptivne aktivnosti	121
III.7. Definisanje mita u razumijevanju korupcije	122
III.8. Međunarodne norme u borbi protiv korupcije	122
III.9. Vrste korupcije	133
III.10. Uzroci korupcije	136
III.11. Suzbijanje korupcije	138
III.12. Korupcija kao djelatnost organizovanog kriminala	138
III.13. Rizične institucije	140
III.14. Krivičnopravni aspekt korupcije	143
III.14.1. Zakonska regulativa u Bosni i Hercegovini	146
III.14.2. Zakon o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u Federaciji Bosne i Hercegovine	153
III.14.3. Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom Federacije Bosne i Hercegovine	155
III.14.4. Oduzimanje imovinske koristi stečene izvršenjem krivičnog djela u Republici Srpskoj	158
III.14.5. Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine	161
III.14.6. Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju Republike Srpske	162
III.14.7. Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine	164
III.14.7.1. Teorijsko određenje	165
III.14.7.2. Zakonsko biće krivičnog djela zloupotrebe položaja	166
III.14.7.3. Svojtvo subjekta djela (učinioca)	167
III.14.7.4. Radnja krivičnog djela	167

III.14.7.5. Posljedica	168
III.14.7.6. Krivica	168
III.14.7.7. Kvalifikovani oblici djela	169
III.14.7.8. Oduzimanje imovinske koristi	169
III.15. Praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine	170
III.15.1. Primanje i davanje mita	171
III.15.2. Primanje mita	171
III.15.3. Produženo krivično djelo zloupotrebe položaja i ovlašćenja i primanja mita	172
III.15.4. Produženo krivično djelo primanja mita	173
III.15.5. Primanje i davanje dara i drugih oblika koristi	174
III.15.6. Prianja dara i drugih oblika koristi i protivzakonito posredovanje u pokušaju	175
III.15.7. Organizovani kriminal u vezi sa krivičnim djelima zloupotrebe položaja ili ovlašćenja, protivzakonitog posredovanja, primanja dara i drugih oblika koristi i davanja dara i drugih oblika koristi	176
III.15.8. Zloupotreba službenog položaja	178
III.15.9. Zloupotrebe položaja ili ovlašćenja	179
III.15.10. Krivično djelo organizovanog kriminala u vezi sa krivičnim djelom zloupotrebe službenog položaja ili ovlašćenja	180
III.15.11. Produženo krivično djelo zloupotrebe službenog položaja ili ovlašćenja i krivično djelo falsifikovanja isprave	181
III.15.12. Produženo krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlašćenja i krivično djelo prevare	182
III.15.13. Krivično djelo organizovanog kriminala, krivično djelo pranje novca, u vezi sa krivičnim djelom neovlašćenog prometa opojnih droga, krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlašćenja, krivično djelo krivotvorenja službene isprave, krivično djelo izrade lažnog bilansa i krivično djelo poreske utaje	183
III.15.14. Pronevjera	186

V. OTKRIVANJE I DOKAZIVANJE KRIVIČNIH DJELA

ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE	187
IV.1. Policija	189
IV.2. Krimolovac	194
IV.3. Prijava izvršenja krivičnog djela	197
IV.4. Tužilac	199

IV.4.1. Uloga tužioca u vezi sa načelom akuzatornosti	201
IV.4.2. Ovlašćenja tužioca u istražnom postupku	202
IV.4.3. Naredba tužioca o sprovođenju istrage	202
IV.4.4. Rukovođenje i nadzor tužioca nad radom ovlašćenih službenih lica u istrazi	204
IV.4.5. Odnos tužioca i osumnjičenog u istrazi	205
IV.4.6. Odnos tužioca i oštećenog u istražnom postupku	206
IV.4.7. Neotvaranje istrage	206
IV.4.8. Obustava istrage	207
IV.4.9. Sudsko obezbjeđenje dokaza	207
IV.4.10. Završetak istrage	208
IV.5. Sudovi u BiH	208
IV.6. Procesuiranje krivičnih djela organizovanog kriminala i korupcije	211
IV.7. Zaštita svjedoka u postupcima za krivična djela organizovanog kriminala i korupcije	216
IV.7.1. Pojam zaštićenog svjedoka u Zakonu o krivičnom postupku BiH	218
IV.7.2. Mjere zaštite svjedoka	219
IV.7.3. Posebna pravila o saslušanju zaštićenog svjedoka	221
IV.7.4. Zadaci policije	222
IV.7.5. Program zaštite svjedoka u BiH	223
IV.8. Metode infiltracije u kriminalnu sredinu	224
IV.8.1. Uslovi za primjenu	226
IV.8.2. Vrste posebnih istražnih radnji	228
IV.8.3. Trajanje posebnih istražnih radnji	229
IV.8.4. Čuvanje prijedloga tužioca i naredbe sudije za prethodni postupak	230
IV.8.5. Izvještaj o posebnim istražnim radnjama	230
IV.8.6. Korišćenje dokaza pribavljenih posebnim istražnim radnjama	231
IV.8.7. Zabrana korišćenja dokazno zabranjenih podataka	231
V. MEĐUNARODNA SARADNJA U SPREČAVANJU ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE	233
V.1. Kancelarija Ujedinjenih nacija za borbu protiv droge i kriminala	234
V.2. Interpol	235
V.3. Evropol	237
V.4. Evrodžast	240
V.5. Manival	240

V.6. SECI centar	241
V.7. Kancelarija evropskog javnog tužioca	242
VI. MEHANIZMI BORBE PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE	245
VI.1. Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije	245
VI.2. Tijela i mehanizmi borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije u BiH	247
VI.3. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije	250
VI.4. Strateški i sprovedbeni dokumenti za zaštitu uloge javne službe	253
VI.5. Oduzimanje imovine stečene djelima organizovanog kriminala	255
VI.5.1. Krivični zakon BiH i praksa	262
VI.5.2. Pojam proširenog oduzimanja imovinske koristi	262
VI.5.3. Rješenja u uporednom zakonodavstvu	264
VI.6. Kazna zatvora za djela organizovanog kriminala	270
VII. PREVENCIJA U BORBI PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI	273
VII.1. Osnovni ciljevi	275
VII.2. Organizovani kriminal i korupcija u Bosni i Hercegovini	278
VII.3. Faktori koji pogoduju razvoju organizovanog kriminala u Bosni i Hercegovini	286
VII.4. Pravni i institucionalni okvir borbe protiv organizovanog kriminala u Bosni i Hercegovini	287
VII.4.1. Normativnopravni okvir	287
VII.4.2. Institucionalni okvir za borbu protiv organizovanog kriminala	291
VII.5. Mjere borbe protiv organizovanog kriminala	292
VIII. GRAĐANSKO DRUŠTVO I MEDIJI U BORBI PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA	295
VIII.1. Organizacija civilnog društva u prevenciji korupcije	296
VIII.2. Definisavanje civilnog društva	297
VIII.3. ACCOUNT – Antikorupcijska mreža civilnog društva Bosne i Hercegovine	299
VIII.4. Transparency international BiH	301
VIII.5. Centri civilnih inicijativa	304
VIII.6. Etika u borbi protiv korupcije	304
VIII.7. Mediji u borbi protiv korupcije	306
VIII.8. Centar za istraživačko novinarstvo	308
VIII.9. Edukacija kao vid borbe protiv korupcije	309

VIII.10. Politika u borbi protiv korupcije	310
VIII.11. Misija OSCE u Bosni i Hercegovini	311
IX. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	313
LITERATURA	317